

กลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

STRATEGIES TO ENCOURAGE RESEARCH PRACTICE OF EDUCATIONAL PERSONNEL IN THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA

ผกาภรณ์ พลายสังข์^{1*} และฉลอง ชาตुरुประชีวิน²

Pakabhorn Plaisang^{1*} and Chalong Chatruprachewin²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: pakabhornp@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) ศึกษาแนวทางและสภาพแวดล้อมการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) สร้างกลยุทธ์การวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา และ 3) ประเมินกลยุทธ์การวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยในด้าน การศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการวิจัย ข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาจำนวน 10 คนและสภาพแวดล้อมของการส่งเสริมการวิจัยกระทำโดยสนทนากลุ่มผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการ และบุคลากรในรูปแบบการวิเคราะห์ภายในของ McKinsey 7's Frameworks และรูปแบบการวิเคราะห์ภายนอก C-PEST การร่างกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัย จากข้อมูลในตอนแรก ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน และ การประเมินกลยุทธ์โดยการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ 4 แห่ง จำนวน 60 คน

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา สรุปเป็น 7 ด้าน คือ 1) นโยบายของหน่วยงาน 2) วัฒนธรรมองค์กร 3) เครือข่ายการวิจัย 4) ทรัพยากรการวิจัย 5) การพัฒนาบุคลากร 6) การกำกับติดตาม และประเมินผล 7) การเผยแพร่งานวิจัยและการนำไปใช้ กลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 4 ประเด็นกลยุทธ์ 10 กลยุทธ์ 24 มาตรการ 41 ตัวชี้วัด ผลการประเมินกลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์ในระดับมาก

คำสำคัญ: กลยุทธ์ การวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the guidelines and environments to encourage research practice of educational personnel in the Offices of Primary Educational Service Areas. 2) to draft the strategies to encourage research practices of the educational personnel, and 3) to evaluate strategies to encourage research practices of educational personnel. The research

procedure to study the guidelines consisted of interviews of ten experts in educational research with semi-structure interviews, and the environment analysis employed a focus group discussion of the directors, the vice directors and the educational personnel using the McKinsey 7's Framework as internal analysis and the C-PEST as the external analysis. The draft of strategies was validated by nine educational experts and the evaluation of the strategies included the opinions of sixty selected persons from four offices of primary educational areas.

The findings of this research were seven aspects of proposed guidelines to encourage research practices of educational personnel, they were: 1) the policy of the office, 2) the organizational culture, 3) the research network, 4) the research resources, 5) personnel development in research, 6) monitoring, follow-up and evaluation, and 7) research publicizing and implementation. The proposed strategies for the encouragement of the research practice consisted of four principle strategies, ten sub-strategies, twenty-four measures and forty-one indicators. The strategies evaluation in the suitability, possibility and utility were rated at high levels.

Keywords: Strategy, Research Practice, Office of Primary Educational Service Area

ความเป็นมาของปัญหา

โดยเหตุที่การวิจัยและพัฒนาเป็นตัวชี้วัดที่บ่งบอกศักยภาพในการพัฒนาประเทศ รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนทางปัญญาขึ้นโดยทุกกระทรวง ทบวงกรมได้นำนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติซึ่งในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ ก็ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่ กลยุทธ์พัฒนาองค์ความรู้ ด้านการวิจัยและสร้างความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยระหว่างหน่วยงานและภาคเอกชนในแผนปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2556-2559 (Ministry of Education, 2013, p.22) โดยในส่วนของ การปฏิบัติงานในพื้นที่นั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกิจการวิจัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (ฉบับที่ 2) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2553 (Royal Thai Government Gazette, 2010, p.28) โดยมีหน้าที่หลักในการวิจัยคือ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาสถานศึกษาในเขตพื้นที่โดยกลุ่มนโยบายและแผน มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผล มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่จะรองรับ พันธกิจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้นจำเป็นต้องใช้การวิจัยเป็นฐาน เพื่อการเป็นองค์กรที่ เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในลักษณะการพัฒนามากกว่าการปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่หน่วย เหนือกำหนด

สภาพปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายังมีปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยอยู่หลายประการ ดังเช่น รายงานการวิจัยและพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษาคัดสรรเพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารจัด

การศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา (Pitiyanuwat, 2012, p.17) พบว่า สถานภาพการปฏิบัติหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 17 ที่ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายใน โดยการดำเนินการมีความถี่เพียง ร้อยละ 13.26 แสดงให้เห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังดำเนินการด้านวิจัยอยู่ในระดับน้อยที่สุดสอดคล้องกับ Secretariat Office of the Teachers Council of Thailand (2012) ได้นำเสนอสรุปผลการประเมินงานวิจัยของสมาชิกคุรุสภา ในการประกวดผลงานวิจัย ครั้งที่ 5-7 (พ.ศ. 2552-2555) พบว่า ในการประกวดผลงานวิจัย ครั้งที่ 5 (พ.ศ. 2552) ไม่มีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำเสนอผลงานวิจัย และมีศึกษานิเทศก์เสนอผลงานวิจัยจำนวน 3 เรื่อง แต่ไม่มีผลงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ครั้งที่ 6 (พ.ศ. 2554) มีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอผลงานวิจัยจำนวน 1 เรื่อง แต่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และมีศึกษานิเทศก์นำเสนอผลงานวิจัยจำนวน 1 เรื่อง มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ครั้งที่ 7 (พ.ศ. 2555) มีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอผลงานวิจัยจำนวน 1 เรื่อง มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน และมีศึกษานิเทศก์นำเสนอผลงานวิจัยจำนวน 3 เรื่อง แต่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายังดำเนินการขับเคลื่อนงานวิจัยได้ไม่เต็มที่ และยังมีภาระใช้งานวิจัยเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้บทวนการพัฒนางานวิจัยให้มีทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพปัญหา โดยได้กำหนดนโยบายในการวิจัย และส่งเสริมการวิจัยเป็นกรอบแนวคิดทิศทางการดำเนินงานวิจัย โดยใช้ยุทธศาสตร์ทางการศึกษาในพื้นที่ คือ เขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานในการขับเคลื่อนซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรได้มีการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จโดยเร่งด่วน วิธีการหนึ่งที่น่านำมาใช้ คือ การนำแนวคิดในการจัดทำกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาได้นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนางานเพื่อให้ภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุดด้วยสาเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมการทำวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพื่อนำสู่การพัฒนาการศึกษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางและสภาพแวดล้อมการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางและสภาพแวดล้อมการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการวิจัย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยจำนวน 10 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi - structure Interview)

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการวิจัย เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค การส่งเสริมการวิจัย กระทำโดยสนทนากลุ่ม (focus group discussion) โดยแนวคิดหลักการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกใช้รูปแบบ C-PEST ประกอบด้วย 1) ด้านพฤติกรรมของผู้รับบริการ (Customer Behaviors: C) 2) ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors: P) 3) ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors: E) 4) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural Factors: S) 5) เทคโนโลยี (Technological Factors: T) และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในใช้รูปแบบกรอบแนวคิดของ แมคคินซี (McKinsey 7's Framework) (Dahlgard – Park and Dahlgard, 2007) ในสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ให้ข้อมูลซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม และบุคลากรทางการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 ยกร่างกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยผู้วิจัยนำข้อมูล ที่ได้จากการศึกษาขั้นตอนที่ 1 มายกร่างกลยุทธ์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ กลยุทธ์ มาตรการตัวชี้วัด

ขั้นที่ 2.2 ตรวจสอบร่างกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัย โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดย ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้กลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) จำนวน 4 เขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวนเขตพื้นที่ละ 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวนเขตพื้นที่ละ 3 คน ผู้อำนวยการกลุ่มและบุคลากรทางการศึกษา จำนวนเขตพื้นที่ละ 11 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 60 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้และควมมีประโยชน์ของการนำกลยุทธ์ไปใช้ โดยใช้แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนข้อเสนอแนะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. แนวทางและสภาพแวดล้อมการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า

1.1 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาพรวม สรุปเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การกำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษามี 6 แนวทาง 2) วัฒนธรรมองค์กร มี 10 แนวทาง 3) เครือข่ายการวิจัย มี 5 แนวทาง

4) ทรัพยากรการวิจัย มี 6 แนวทาง 5) การพัฒนาบุคลากร มี 8 แนวทาง 6) การกำกับ ติดตาม และประเมินผล มี 5 แนวทาง 7) การนำผลการวิจัยไปใช้ มี 7 แนวทาง

1.2 ผลการศึกษาสภาพแวดล้อมภายในมีปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนมากกว่าจุดแข็งและสภาพแวดล้อมภายนอกมีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคมากกว่าโอกาส

2. ผลการสร้างกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ได้ผลออกมาเป็น 4 ประเด็นกลยุทธ์ 10 กลยุทธ์ 24 มาตรการ 41 ตัวชี้วัด ดังนี้

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 การบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) พัฒนาการบริหารงานวิจัยแบบเครือข่ายการมีส่วนร่วม 2) พัฒนานโยบายและการวางแผนพัฒนางานวิจัยของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 3) พัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อการวิจัย และมี 6 มาตรการ 9 ตัวชี้วัด

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนางานประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการวิจัย 2) พัฒนาระบบการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนางานวิจัย 3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานงานวิจัย และมี 10 มาตรการ 17 ตัวชี้วัด

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัยประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การดำเนินการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย 2) พัฒนาข้อมูล สารสนเทศ ระบบเครือข่าย ICT และเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการวิจัยและมี 3 มาตรการ 5 ตัวชี้วัด

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาวัฒนธรรมการวิจัยเพื่อพัฒนางานในองค์กร ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) สร้างวัฒนธรรมการวิจัยของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) พัฒนาการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการวิจัยของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมี 5 มาตรการ 10 ตัวชี้วัด

3. ผลการประเมินกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่าในภาพรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. แนวทางและสภาพแวดล้อมการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1.1 แนวทางการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามี 7 แนวทาง โดยมีแนวทางสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านวัฒนธรรม การวิจัยโดยแนวทางการพัฒนาบุคลากร ควรมีการวางแผนการพัฒนา กำหนดและแบ่งกลุ่มบุคลากรตามระดับ ความรู้ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนา พัฒนาด้านทักษะ องค์ความรู้ ตามความต้องการจำเป็นของบุคลากร และสอดคล้องความต้องการจำเป็นของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยใช้กระบวนการที่ หลากหลาย ใช้เครือข่ายการพัฒนาและการจัดให้มีหลักเกณฑ์การพัฒนาและการติดตามผลการพัฒนา ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะการก้าวสู่การเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีการวิจัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานนั้น บุคลากรทางการศึกษาถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุด การจะพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิจัย จำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกันซึ่งในการพัฒนาบุคลากรตาม ความต้องการจำเป็นรายบุคคลและการพัฒนาตามความต้องการจำเป็นของหน่วยงานนั้น Pongpinyo-o-pas, et al. (2013) ได้กล่าวถึงแนวทางการก้าวสู่มหาวิทยาลัยวิจัยของมหาวิทยาลัยนเรศวรว่า การยกระดับและ

ปรับเปลี่ยนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการบริหารจัดการงานวิจัย สิ่งแรกที่เริ่มต้นคือการปรับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร ให้สอดคล้องกับหน้าที่ขององค์การ และบทบาทของสถาบันบริหารการวิจัยและพัฒนา (IRDA) ที่สำคัญ คือ การพัฒนาคนให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญในด้านการวิจัยในสาขาของตน สำหรับแนวทางการส่งเสริมการวิจัยด้านวัฒนธรรมองค์การมีแนวทางสำคัญคือส่งเสริมการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (การวิจัย) ในการทำงาน จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สม่ำเสมอจนเกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และสร้างการทำงานภายใต้หลักเหตุผลอย่างเป็นระบบ ใช้กระบวนการวิจัยในการทำงานจนเป็นวิถีการทำงาน ทั้งนี้เนื่องจากวัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมในลักษณะของการยอมรับร่วมกันปฏิบัติจนเป็นวิถีปกติ การปฏิบัติสืบทอดอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ในการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาให้เป็นองค์กรคุณภาพด้านการศึกษาโดยใช้งานวิจัยเป็นฐานการพัฒนาสิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งคือการสร้างวัฒนธรรมการวิจัยให้เกิดขึ้นโดยแนวทางดังกล่าวนี้เอง

1.2 สภาพแวดล้อมการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาพรวม พบว่า สภาพแวดล้อมภายในมีปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนมากกว่า จุดแข็งและสภาพแวดล้อมภายนอกมีปัจจัยที่เป็นโอกาส มากกว่าอุปสรรคโดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนมากที่สุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิจัย ไม่มีระบบบริหารจัดการงานวิจัย ส่งผลให้การปฏิบัติงานวิจัยไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีภารกิจหลักในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายงานมากและมีความหลากหลาย และยังมีภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องทำงานภายใต้ภารกิจที่มีความหลากหลายและเร่งด่วน เป็นข้อจำกัดด้านเวลา และบางครั้งอาจทำให้ละเลยความต้องการจำเป็นในเรื่องการจัดการงานวิจัยในสำนักงาน และส่งผลให้งานวิจัยมีจำนวนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน Ministry of Education (2013, p.2) ที่พบว่า หน่วยงานต่างๆ ในสังกัดมีผลงานวิจัย และนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาน้อย และยังสอดคล้องกับ Wisaprom (2010, p.6) ที่พบว่า การทำวิจัยตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่ยังมีน้อยมาก ปัญหาสำคัญที่สุด คือ ขาดการบริหารจัดการวิจัยที่เป็นระบบ ส่วนสภาพแวดล้อมนอกที่เป็นอุปสรรคมากที่สุด คือ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วการส่งเสริมการวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะก้าวทันการเปลี่ยนแปลงได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่จำเป็นต้องพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะให้แก่บุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องสอดคล้องกับ Duangkaew (2014, p.14) ที่กล่าวถึงข้อจำกัดของนักวิจัยว่ามี 3 ประการหลัก ได้แก่ ข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักวิจัยด้านระเบียบวิธีวิจัย เนื่องจากนักวิจัยไม่ได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในระดับที่ได้มาตรฐาน และขาดความรู้ความเข้าใจในสาขาที่ทำการศึกษา สาเหตุที่สอง เกิดจากข้อจำกัดที่ไม่สามารถแสวงหาข้อมูลตามหลักการที่ควรเป็น และสุดท้ายเป็นเพราะการวิจัยมีข้อจำกัดเรื่องเวลา บุคคล อุปกรณ์และงบประมาณ

2. กลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีทั้งหมด 4 ประเด็นกลยุทธ์ 10 กลยุทธ์ 24 มาตรการ โดยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 การบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาการบริหารงานวิจัยแบบเครือข่ายการมีส่วนร่วม 1.2 พัฒนานโยบายและการวางแผนพัฒนางานวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และกลยุทธ์ที่ 1.3 พัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อการวิจัย

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเองก็มีนโยบายในการส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการด้านการวิจัย จึงจำเป็นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำต้องมีระบบสำหรับการบริหารและจัดการให้การวิจัยเกิดขึ้น และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Chaemchoy and Pakdeewong (2014) ที่พบว่า กลยุทธ์การเสริมสร้างพลังอำนาจครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญกลยุทธ์หนึ่งคือ การพัฒนาระบบการจัดการงานวิจัยในโรงเรียน รวมทั้งข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาศักยภาพการวิจัยของ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่นของ Bumrungrart (2011, p.22) ที่พบว่า การบริหารงานวิจัย เป็นวิธีการสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดงานวิจัยที่ดี สร้างศักยภาพนักวิจัยและเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้งานวิจัยประสบความสำเร็จตามนโยบายและเป้าหมายและการสร้างความเป็นเลิศของการวิจัยขึ้นอยู่กับการวางโครงสร้างระบบการวิจัยในภาพรวม ซึ่งรวมถึงนโยบายระบบการวิจัย คุณลักษณะของนักวิจัย และการจัดสรรทรัพยากรการวิจัย สอดคล้องผลการวิจัยของ Sarasaen (2010, p.107) ที่พบว่า ปัจจัยด้านหน่วยงาน ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการกำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและให้เป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัย Nitipreechanon (2012, p.288) ที่พบว่า แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านโครงสร้างการบริหารงานวิจัยควรมีแนวปฏิบัติในการกำหนดโครงสร้างและสายการบังคับบัญชาการบริหารงานวิจัยที่ชัดเจน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ผู้รับผิดชอบงานวิจัย และควรมีการบริหารงานในรูปคณะกรรมการโดยในด้านนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางการบริหารงานวิจัยต้องมีทิศทางที่ชัดเจน มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึง

2.2 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนางานประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 2.1 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวิจัย 2.2 พัฒนาระบบการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนางานวิจัย 2.3 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานงานวิจัยทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญคือบุคลากรการวิจัยที่ต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะการวิจัย มีแรงจูงใจในการสร้างผลงานวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพงานอย่างต่อเนื่องซึ่งในการพัฒนาบุคลากรการวิจัยนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีแนวทางในการพัฒนาที่ชัดเจน ต่อเนื่องและดำเนินการอย่างจริงจังสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล และเนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานโดย เมื่อเทียบกับงานวิจัยทางการศึกษาทั้งหมดในปี 2554 หน่วยงานทางการศึกษาขั้นพื้นฐานทำงานวิจัยน้อยมาก นอกจากนี้ ยังเป็นงานวิจัยที่ไม่สามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติได้อีกด้วย (Nitipreechanon, 2012, p.4) ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจึงควรสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นเพื่อนำสู่การพัฒนาบุคลากรการวิจัยและส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของงานวิจัยได้ในที่สุดซึ่งสอดคล้องกับ Sarasaen (2010, p.114) ที่พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการวิจัยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริม คือการรวมกลุ่ม แลกเปลี่ยน สร้างเครือข่ายขยายผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการวิจัย การอบรมพัฒนา ความรู้และแนวปฏิบัติงานวิจัยแก่ครูอย่างต่อเนื่อง และการให้รางวัล และในด้านแรงจูงใจ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยทำให้ครูมีกำลังใจในการทำงาน มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ 3 มาตรการ 5 ตัวชี้วัด คือ กลยุทธ์ที่ 3.1 การดำเนินการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัย มี 1 มาตรการ 3 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3.2 พัฒนาข้อมูล สารสนเทศ ระบบเครือข่าย ICT และเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการวิจัย มี 2 มาตรการ

2 ตัวชี้วัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทำงานวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นอกจากต้องการความรู้ความสามารถและทักษะของบุคลากรแล้วในการปฏิบัติการวิจัยจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ เอกสารหลักฐาน ข้อมูลสารสนเทศ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ งบประมาณ รวมไปถึงบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือการทำวิจัย ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้มีความสำคัญในฐานะปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการทำงานวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดแรงจูงใจในการทำวิจัย เกิดการพัฒนาความรู้แก่บุคลากรการวิจัยและเอื้อต่อการทำงานวิจัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสอดคล้องกับ Silpakorn University (2011, p.178) พบว่า การส่งเสริมการดำเนินการเพื่อพัฒนางานวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาองค์ประกอบ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสนับสนุนและการจัดอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยโดยที่ทรัพยากรในการบริหารที่สำคัญ 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของและวิธีการจัดการส่งผลต่อความสำเร็จของการวิจัยมากที่สุด

2.4 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาวัฒนธรรมการวิจัยเพื่อพัฒนางานในองค์กรประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ 5 มาตรการ 10 ตัวชี้วัด คือ กลยุทธ์ที่ 4.1 สร้างวัฒนธรรมวิจัยของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 3 มาตรการ 5 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 4.2 พัฒนาการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการวิจัยของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 2 มาตรการ 6 ตัวชี้วัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมวิจัยเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดค่านิยมในการทำวิจัย เป็นรูปแบบวิธีการทำงานวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความเชื่อ ทศนคติ สมมุติฐาน และคุณค่าร่วมกัน ยึดถือในการติดต่อสัมพันธ์ภายในเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานวิจัยร่วมกัน ให้บรรลุความคาดหวังของหน่วยงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วัฒนธรรมวิจัยมีอิทธิพลต่อการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำกลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยมาใช้โดยมีการปรับเปลี่ยนพัฒนาวัฒนธรรมภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนางานวิจัยให้มากที่สุด โดยมุ่งพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยใน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับของบุคลากรทางการศึกษา และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กล่าวคือ ในระดับบุคลากรทางการศึกษามุ่งพัฒนาให้มีทัศนคติ ค่านิยมที่ดีในการทำวิจัย มีแรงจูงใจในการใฝ่รู้ แสวงหาองค์ความรู้ใหม่โดยผ่านกระบวนการวิจัย และให้นำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการทำงาน ให้เป็นวิถีชีวิต ส่วนการพัฒนาวัฒนธรรมในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานั้นควรมุ่งสร้างและพัฒนากลไกในระดับนโยบาย การบริหารงานวิจัยที่สนับสนุนการทำวิจัย ให้ได้ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Nitipreechanon (2012, p.44) ที่พบว่า วัฒนธรรมวิจัยช่วยให้ผู้เรียนได้รู้จักและพัฒนาวิธีการแสวงหาความรู้ที่เป็นระบบด้วยตนเอง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Silpakorn University (2011, pp.184-188) พบว่า เมื่อองค์กรสามารถส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็งผลการกำกับติดตามและประเมินผลย่อมส่งผลต่อองค์กรโดยรวม เพราะเหตุที่วัฒนธรรมวิจัยส่งผลต่อแรงจูงใจ และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำงานวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา และการกำกับ ติดตามประเมินผล ก็ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากแรงจูงใจนั่นเอง และในด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลตามข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาศักยภาพการวิจัยของ Bumrungrart (2011, p.53) เห็นว่าควรมีระบบการติดตามความก้าวหน้าของบุคลากรการวิจัย ตลอดจนโครงการวิจัยต่างๆ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ

ผลการวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาค้นพบทั้ง 4 ประเด็นกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานวิจัย 2) การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย 3) การส่งเสริมการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรเพื่อ การวิจัย และ 4) การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรเพื่อการวิจัยผู้วิจัยมีความเชื่อว่าประเด็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่สุด คือ การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยทั้งนี้จากการเก็บข้อมูลหลายส่วน พบว่า บุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษา ส่วนใหญ่จะมีความเห็นว่าสาเหตุที่ไม่ทำงานวิจัย ไม่ใช่ผลการวิจัย หรือไม่ศึกษางานวิจัยเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานเกิดจากหลายสาเหตุโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดความรู้ ความสามารถในการด้านการวิจัย และหน่วยงานต้นสังกัดไม่ค่อยมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานวิจัยให้แก่บุคลากรเท่าที่ควร เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัดส่วนใหญ่มักจะคำนึงถึงการดำเนินงานโครงการตามนโยบายสำคัญต่างๆ เป็นหลัก ดังนั้นในเรื่องของการสร้างองค์ความรู้ ขวัญและกำลังใจจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรหาแนวทางหรือวิธีการในรูปแบบต่างๆ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ชัดเจนเพื่อเป็นสิ่งจูงใจในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยให้สูงขึ้นดังนั้นเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรการวิจัยปฏิบัติการทำงานวิจัยมากขึ้นกว่าในปัจจุบันและมีความสุขกับการทำวิจัย อาจมีการกำหนดให้งานวิจัยเป็นภารกิจของบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม หรือให้งานวิจัยมีภาระงานสูงเทียบเท่ากับงานในหน้าที่ หรือการนำผลงานวิจัยมาประกอบพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือการให้ค่าตอบแทนพิเศษแก่นักวิจัยที่ผลิตผลงานวิจัยนอกเหนือจากภาระงานประจำ และควรมีการกำหนดมาตรการเพื่อสร้างบรรยากาศ ความตื่นตัวด้านการวิจัยขึ้นภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเช่น การจัดตั้งชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ในการวิจัย (PLC) การจัดสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ฯลฯ ตลอดจนควรมีการกำหนดมาตรการสร้างวัฒนธรรมการวิจัยให้เกิดขึ้นในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากข้อค้นพบในการวิจัยที่พบว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีการดำเนินการส่งเสริมการวิจัยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมในระดับไม่มากเท่าที่ควร ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรกำหนดนโยบาย และดำเนินการส่งเสริมด้านการพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนทรัพยากร การสร้างแรงจูงใจและการติดตามประเมินผลและเร่งรัดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยมุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมวิจัยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พร้อมทั้งให้มีระบบการนิเทศ ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐานประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จากข้อค้นพบในการวิจัยที่พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการจัดระบบการบริหารงานวิจัย ไม่มีผู้รับผิดชอบงานวิจัยในสำนักงานเขตพื้นที่ ไม่มีการกำหนดนโยบายและการส่งเสริมการทำงานวิจัย ไม่มีการนิเทศติดตาม และสร้างแรงจูงใจ ทำให้บุคลากรทางการศึกษาทำวิจัยน้อยมาก และมีผลงานวิจัยที่ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.2.1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรจัดให้มีระบบบริหารจัดการวิจัยโดยเครือข่ายการมีส่วนร่วม กำหนดโครงสร้างบทบาทหน้าที่ มีผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการงานวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่ มีการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยและนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมโดยมุ่งเน้นคุณภาพของงานวิจัยและการให้บุคลากรใช้กระบวนการวิจัยเป็นวิถีการทำงาน

1.2.2 ควรจัดให้มีวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเลือกนากลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาไปใช้และควรมีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจ

1.2.3 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรดำเนินการตามกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนในการนำไปใช้

1.2.4 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรดำเนินการสร้างวัฒนธรรมการวิจัยให้เกิดขึ้นในสำนักงานโดยถือเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวิจัย

2.2 ควรทำการวิจัยและพัฒนารูปแบบวัฒนธรรมของบุคลากรการวิจัยที่เอื้อต่อการวิจัยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

References

- Bumrungrart, U. (2011). *Development of faculty of humanities and social sciences Khon Kaen University*. (Doctoral dissertation, Khon Kaen University). (in Thai)
- Chaemchoy, S. and Pakdeewong, P. (2014). Research and development strategy for OBEC school administrators in lower northern area to empower teacher to conduct classroom action research. *Journal of Contemporary Management Sciences*, 1(1), Dahlgaard – 112-123.
- Duangkaew, R. (2014). *Research in educational administration chapter 14* (2nd ed.). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- Ministry of Education. (2013). *Ministry of education action plan 2013-2016*. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. (in Thai)
- Nitipreechanon, W. (2012). *The best practices in research management at the Office of the Basic Education Commission*. (Doctoral dissertation, Silpakorn University). (in Thai)
- Park, S. M. & Dahlgaard, J.J. (2007). In search of excellence – past, present and future. *Journal of Management History*, 1(1).
- Pitiyanuwat, S. (2012). *Research reporting in development mechanisms of promoting decentralized management the offices of Educational Service Areas selected to support the management decentralization to the Offices of Educational Service Areas and Schools*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Pongpinyo-o-pas, S., Chaowakeeratiphong, T., and Aranyavong, R. (2013). The development of research administrative strategies of Rajabhat Universities in the lower northern region. *Journal of Education Naresuan University*, 15(2), 67-79. (in Thai)

- Royal Thai Government Gazette. (2010). *The Ministry of education announced on the divided government within the Office of Primary Educational Service Areas 2010*. Page 28 Volume 127 Special Section 98 ng of the Royal Thai Government Gazette. (in Thai)
- Sarasaen, T. (2010). *The linear structural relationship of research-supported efficiency factors in Primary Education Service*. Nakhornpathom: Silpakorn University. (in Thai)
- Secretariat Office of the Teachers Council of Thailand. (2012). *Summary of research evaluation of teachers council of Thailand membership in the 5th-7th research contest (2009-2012)*. Bangkok: Teachers Council of Thailand Ladprao. (in Thai)
- Silpakorn University. (2011). *Promoting the operation to develop the research of the offices of educational service areas*. Bangkok. (in Thai)
- Wisaprom, M. (2010). *Research administration model of the offices of educational service areas*. (Doctoral dissertation, Naresuan University). (in Thai)